

2016-08-30 16:47 CEST

Åldersbedömning av ensamkommande barn

När ett barn söker asyl i Sverige och saknar identitetshandlingar försöker Migrationsverket fastställa barnets identitet; åldersbedömningar är en del av den processen.

Vad anser Rädda Barnen om åldersbedömning av ensamkommande flyktingbarn?

Vi anser att åldersbedömningar ska göras i hela asylprocessen. En åldersbedömning måste ske på vetenskaplig och rättsäker grund. Åldersbedömning ska resultera i ett beslut som går att pröva rättsligt. Vi anser inte att åldersbedömningar ska ske systematiskt för alla barn, utan när det råder tvivel om en persons ålder.

Medicinska åldersbedömningar är inte hundra procentiga och kan aldrig ses som en garanti för skydd mot övergrepp, vare sig från vuxna eller andra barn. Vi välkomnar att det tas fram nya metoder för åldersbedömning som är mer tillförlitliga, men framförallt är det av yttersta vikt att andra åtgärder vidtas på boenden för att förebygga våld och övergrepp.

I dagsläget kan en fastställd ålder inte överklagas förrän i samband med asylbeslutet, alltså i slutskedet av asylprocessen. Vi menar att varje beslut om ålder måste kunna prövas i samband med åldersbedömningen.

Anser Rädda Barnen att det är ett problem med vuxna som utger sig för att vara barn?

Givetvis är det ett problem om vuxna utger sig för att vara barn. Men vi har inte fått indikationer från de barn som kontaktar vår stödtelefon att detta är ett omfattande trygghetsproblem. Däremot handlar många samtal om missförhållanden i hemmet där barnen är placerade. Vi har bland annat nåtts

av rapporter om övergrepp från såväl personal som medlemmar i familjehem.

Vi har också larmat om bristen på tillgång till Hälso-och sjukvård och särskilt psykiatri för ensamkommande barn, detta är ett allvarligt problem både för individen som mår dåligt men kan också utgöra ett problem för omgivningen.

Vår utgångspunkt är att barn på flykt ska få ett tryggt och säkert mottagande och sina mänskliga rättigheter tillgodosedda. Barn som flyr befinner sig i en särskilt utsatt situation och har rätt till skydd och stöd från samhället. Därför ska alla åtgärder vidtas för att skydda barn från exempelvis våld och övergrepp. Exempel på sådana åtgärder är att ha väl utbildad personal, tydliga rutiner för att upptäcka och förebygga övergrepp och att små barn inte blandas med barn i övre tonåren.

Vad händer med ett ensamkommande barn som blir bedömt som en vuxen?

Barnet förlorar rätten till en god man som företräder barnet vid kontakt med myndigheter. Barnet förlorar också rätten till ett anpassat boende med tillgång till stöttande och vägledande personal och rätten att gå i skolan. Barnet hamnar utanför samhällets skyddssystem och löper större risk att utnyttjas av vuxna.

För de barn som inte får stanna i Sverige får detta oerhörda konsekvenser. Det handlar om barn som får avslag på sin asylansökan och skickas tillbaka till hemlandet, men också om barn vars asylansökan ska prövas i ett annat EU-land enligt Dublinförordningen. När ett barn ska skickas till ett annat land måste det finnas ett ordnat mottagande så att barnet kan tas omhand. För vuxna finns inte samma krav på skydd och stöd från samhället.

Hur kan man säkra tryggheten på boenden för asylsökande barn?

Otrygghet finns på boenden för asylsökande över hela landet, och barnen är särskilt utsatta. Det krävs anpassande boenden samt personal som har kunskap om barns rättigheter och som har förmåga att se till varje barns behov. Kommuner som tar emot ensamkommande barn måste till exempel ansvara för att små barn inte placeras med tonåringar och att ensamma flickor inte placeras med pojkar. Det är särskilt viktigt att säkerställa att barn inte placeras på boenden avsedda för vuxna då sådana boenden skiljer sig avsevärt från boenden för barn när det gäller insatser för att skapa skydd för barn.

Varför görs åldersbedömningar?

När ett barn söker asyl i Sverige och saknar identitetshandlingar försöker Migrationsverket fastställa barnets identitet. Åldern är en viktig del av en människas identitet och den som söker asyl är skyldig att göra sin identitet sannolik.

Migrationsverket tar ställning till muntliga uppgifter från den sökande och om det finns andra slags dokument från hemlandet. Ibland finns även uppgifter från socialtjänst och skola i den kommun där barnet är placerat. Dessutom kan en asylsökande, med hjälp av sitt juridiska biträde, ta initiativ till att låta genomföra en medicinsk åldersbedömning, som ett komplement till intervjuer och dokumentation från hemlandet.

En medicinsk åldersbedömning syftar alltså idag inte till i första hand att ta reda på i vilken typ av boende ett ensamkommande barn ska placeras utan görs för att fastställa dess identitet, och sker ofta i slutet av asylprocessen. Att göra fler medicinska åldersbedömningar inom ramen för asylutredningen löser alltså inte omedelbart problemet med att barn och vuxna blandas på boenden för ensamkommande.

Vart kan barn som upplever otrygghet på ett boende vända sig?

Vi har sedan hösten 2015 en [stödtelefon för ensamkommande barn](#) dit de kan vända sig för stöd och vägledning. Vi har haft flera samtal om missförhållanden på boenden; sådana frågor tar vi vidare till ansvariga myndigheter. Barn kan också vända sig till sin gode man, den socialsekreterare som är ansvarig för barnets placering eller direkt till IVO (Inspektionen för vård och omsorg).

Rädda Barnen om: Ensamkommande barn och åldersbedömning

[Debattartikel: Så mår barnen som kommer hit ensamma](#)

[Kommentar: Regeringens nya migrationspolitik](#)

Vår verksamhet

[Ensamkommande barn](#)

[Barn på flykt](#)

Reportage:

[Hon möter de ensamkommande barnen](#) En dag då barnens röster nådde fram

[Rädda Barnen](#) är en politiskt och religiöst obunden folkrörelse med verksamhet både i Sverige och internationellt. Med Barnkonventionen som grund arbetar vi för att barn ska få det bättre och för att barns rättigheter ska respekteras.

Följ oss på:

[Twitter](#)

[Facebook](#)

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour

Presskontakt

Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.

press@rb.se

08-698 90 90

Anne Thorngren

Presskontakt

Pressekreterare

Svenska frågor

anne.thorngren@rb.se

0723-57 67 56

Åsa Runström Awad

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

asa.runstrom.awad@rb.se

0733-55 34 33